Написання прислівників разом і через дефіс. Написання прислівникових сполук

Шановний семикласнику!

Сьогодні на уроці ти:

- закріпиш знання про способи творення прислівників;
- дізнаєшся, які прислівники пишуться разом;
- засвоїш правила написання прислівників через дефіс;
- дізнаєшся, що таке прислівникові сполуки.

Способи творення прислівників

ПРИГАДАЙ

ПРИКЛАДИ

суфіксальний

Глибокий - глибоко

префіксальний

Весело - невесело

Префіксально-суфіксальний

Шостий - ушосте

Складання однакових або близьких за значенням слів

ледь-ледь, тишком-нишком, часто-густо

Злиття основ

ліва + рука -> ліворуч, боса + нога -> босоніж

Перехід інших частин мови у прислівники

пахне зимою — зимою трапилось пекучий жаль — мені жаль

Разом пишуться прислівники, які утворені:

- Сполученням прийменника(кількох прийменників) із будьякою частиною мови
- вголос(в+голос), навколо(на+в+коло), вперше(в+перше), набагато(на+багато). АЛЕ: на гора

- Сполученням часток аби-; ані-; де-; що-; чи;як- із будь-якою частиною мови
- абикуди, деколи, анітрохи, чимало, якраз, щовечора

• 3 кількох основ

• босоніж, праворуч.

ДЕФІС У ПРИСЛІВНИКАХ СТАВЛЯТЬ:

•після префікса *по*-, якщо прислівник має суфікси

- •-*€*, -*u*, -*omy*,
- $-emy(-\epsilon my)$
- •**по**-перше,
- •<mark>по</mark>-людськи,
- •по-нашому,
- •по-своєму

у складних прислівниках після **будь-, казна-, хтозна-,** перед

- -небудь, -таки, -то будь-коли, казна-як, хтозна-коли, як-небудь, якось-таки, десь-то
- при складанні однакових чи близьких за значенням слів
- ледве-ледве, пліч-о-пліч, тишком-нишком, всього-на-всього

Написання окремо прислівників та прислівникових сполучень

Сполучення іменника з прийменником (між ними можна вставити слово)

Прислівникові сполучення, що складаються повторенням змінюваного слова в різних відмінках

Поєднання прийменника по зі збірним числівником Прислівникові сполучення, що складаються з прийменника та числівника або повного прикметника чоловічого роду

Без кінця 3 радості На щастя (по-латині) (на-гора)

Кінець кінцем Сама самотою Одним одно 3 кінця в кінець По двоє По троє По шестеро По десятеро В основному В цілому В одному По одному Запиши подані словосполучення з прислівниками у три стовпчики: а)ті, що пишуться разом; б)ті, що пишуться через дефіс

• Зустрітися (за)раз; очікував (на)самоті; знайду не сьогодні(завтра); написали (по)французьки; зраділи (по)справжньому; скривдили (мимо)хіть; розповів (з)переляку; боролися пліч(о)пліч; зловив (у)третє; злякався (все)одно; пошматував (на)гамуз; відчиню (на)встіж; здивувався (хтозна) як; зміцнів (у)стократ; зник (без)вісти; шукатиму (де)небудь.

Якщо ви правильно виконали завдання, то з других букв записаних дієслів складеться початок вислову О.Олеся: «..., що рідну мову нам зберіг».

Мовна задача

• Чому у реченні «Одягнутися по-зимовому» слово *по-зимовому* пишеться через дефіс, а в реченні «Гуляти по зимовому лісі» - окремо?

Висновок. Прислівники треба відрізняти від однозвучних сполучень прийменника з іншими частинами мови, які пишуться окремо.

Прочитай речення. Визнач речення з прислівниками.

Перевір

Якщо ти виконав правильно, то отримав 7 сонечок і жодної хмаринки

- Підписати зошит (по) шкільному.

• (По) шкільному подвір'ю бігали учні.

• Мисливець ішов (по) вовчому сліду.

• Чужинець дивився (по) вовчому.

• Синички защебетали (по) весняному.

• (По) перше, потрібно вивчити правило.

(По) весняному лузі розбіглись хлоп'ята.

Виконай тестові завдання

1. Орфографічну помилку допущено в реченні

А Дарувати по-українському звичаю.

Рушник вишитий по-українському.

В По твоєму обличчю промайнула радість.

По-твоєму, так і повинно бути?

Правильно

Поміркуй

Поміркуй

Поміркуй

2) ЗНА<mark>ЙДИ РЕЧЕННЯ,</mark> ДЕ ВИДІЛЕНЕ СЛОВО - ПРИСЛІВНИК

- А *На / па<mark>м'ять* в</mark>ін подарував мені книгу.
- **У**дарив у / бік.
- В Зайдемо *у / перше* село.
- Г Прочитай вірш *на ∕ пам'ять*.

Перевірка

Поміркуй

Поміркуй

Поміркуй

Правильно

3) ВИДІЛИ РЯДОК, У ЯКОМУ ВСІ ПРИСЛІВНИКИ ПОТРІБНО ПИСАТИ РАЗОМ

Без / жалю, на / добраніч, що

будь / де, с / повна, на / швидку

В з/переляку, на/жаль, в/третє

як / найкраще, де / інде, босо/ніж

Перевірка

Поміркуй

Поміркуй

Поміркуй

Правильно

4) УСІ ПРИСЛІВНИКИ ТРЕБА ПИСАТИ ЧЕРЕЗ ДЕФІС У РЯДКУ

А <mark>як / небудь, нав</mark> / присядки, на / осліп

Поміркуй

в вкось / то, по / старому, десь / колись

Правильно

В зав / більшки, рано / вранці, з / гарячу

Поміркуй

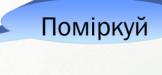
Г часто / густо, від / давна, на / виворіт

Поміркуй

5) Лише прислівники записані в рядку

- А близь<mark>к</mark>о, гарно, понад
- Б наперекір, згори, вночі
- весело, з-поміж, віднині
- **г** зопалу, грізний, занадто

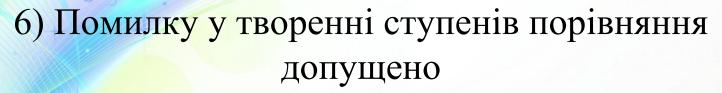
Перевірка

Правильно

Поміркуй

Поміркуй

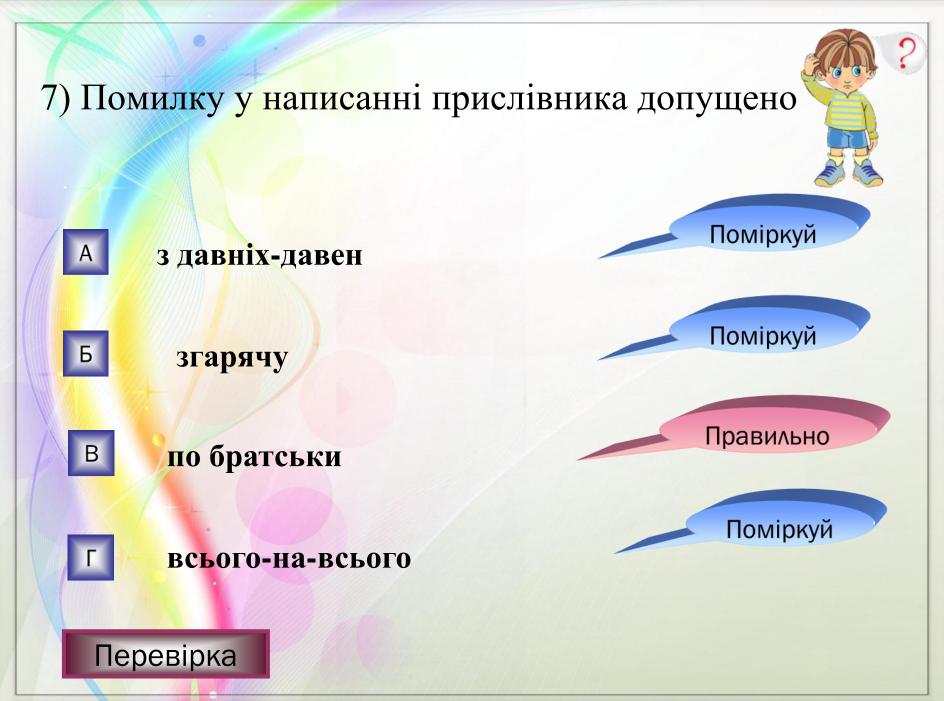
А що найшвидше

^Б як<mark>найкра</mark>ще

в менш стримано

більш докладно

8) Способом складання однакових чи близьких за значенням слів утворено прислівник

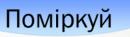
по-сусідськи

Б високо-превисоко

В щосили

г вдруге

Перевірка

Правильно

Поміркуй

Поміркуй

10) Окремо пишеться виділене слово в реченні

А **Федько, по / твоєму, герой?**

Поміркуй

Сьогодні по / зимовому холодно.

Поміркуй

- В Ходи по / своєму полю, збирай свій урожай.
- **Г** Кожна людина красива по / своєму.

Поміркуй

11) Прислівник виділено в реченні

?

- Працювати з / ранку до вечора.
- Б Д<mark>ійти до / гори.</mark>
- В Роботу відклали на / ранок.
- Підняти очі до / гори.

Поміркуй

Поміркуй

Поміркуй

Правильно

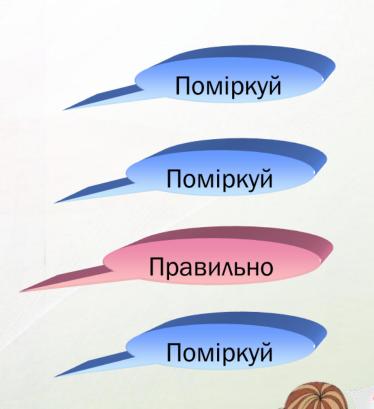
Зранку мама п'є каву по-турецьки. 12) Виділений прислівник у реченні виступає

А підметом

б об<mark>ставино</mark>ю

в означенням

присудком

Сьогодні на уроці

Я дізна(в,ла)ся...

Я навчи(в, ла) ся...

Мені сподобалося...

Мене зацікавило...

